

31.05.2019 12:52:54
Ακριβές Αντίγραφο
Ψηφιακά
ηλεκτρονικά
από
Χρωματικό
Κατόπι

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ
Διεύθυνση Προστασίας & Διαχείρισης
Υδάτινου Περιβάλλοντος

Ταχ. Δ/ση : Αμαλιάδος 17
Ταχ. Κωδ: 115 23, Αθήνα
Πληροφ.: Μ. Χρυσή, Σ. Λιάκου
Τηλεφ.: 210 6475134, 210 6475152
Email: info.egy@prv.ypeka.gr

[Handwritten signature]

3/6/2019

Τ. Ν. Φ. Π. Υ. Π.

υπόψη κα Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΔΠΔ ΥΠ/49374/898

Ημ/νία: 31/05/2019

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΑΣΧΗ ΥΔΑΤΩΝ
Εληφθη.: 3-6-19
Αριθ. Πρωτ.: 1497

ΠΡΟΣ:

Αποκ. Διοικήσεις, Γεν. Δ/σεις Χωροταξικής & Περιβαλλοντικής Πολιτικής, Δ/σεις Υδάτων και Δ/σεις Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΥΠΕΝ, Γραφείο Υπουργού Αναπληρωτή
2. ΥΠΕΝ, Γραφείο Γεν. Γραμμ. Περιβάλλοντος
3. ΥΠΕΝ, Γραφείο Γραμ. Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος
4. ΥΠΕΝ, Γραφείο Ειδικού Γραμ. Υδάτων
5. ΥΠΕΝ, ΔΠΔ
6. ΥΠΕΝ, ΔΑΟΚΑ
7. ΥΠΕΝ, Γενική Δ/ση Δασών
8. ΥΠΕΝ, Δ/ση Πολεοδομικού Σχεδιασμού
9. ΥΠΕΝ, Δ/ση Τοπογραφικών Εφαρμογών, Τμήμα Οριοθέτησης Ρεμάτων
10. Υπ. Οικονομικών, Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας
11. Υπ. Υποδομών & Μεταφορών, Δ/ση Αντιπλημμυρικών & Εγγειοβελτιωτικών Έργων
12. Υπ. Εσωτερικών, Γεν. Δ/ση Τοπικής Αυτοδιοίκησης
13. Γενική Γραμ. Πολιτικής Προστασίας
14. Γραφεία Συντονιστών των Αποκ. Διοικήσεων
15. Γραφεία Περιφερειαρχών των Περιφερειών
16. Ένωση Περιφερειών Ελλάδας
17. Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας

ΘΕΜΑ: «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ»

ΣΧΕΤΙΚΑ:

- (α) Ο Ν. 3199/2003 (280 Α') «Προστασία και διαχείριση των υδάτων, Εναρμόνιση με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- (β) Ο Ν. 4258/2014 (94 Α') «Διαδικασία Οριοθέτησης και ρυθμίσεις θεμάτων για τα υδατορέματα – ρυθμίσεις Πολεοδομικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- (γ) Ο Ν.2971/2001(285 Α') «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- (δ) Η ΚΥΑ υπ' αριθμ. οικ. 140055/13-01-2017 (428 Β') «Τεχνικές προδιαγραφές σύνταξης του περιεχομένου του φακέλου οριοθέτησης κατ' εφαρμογή της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του ν. 4258/2014 - Διευκρινίσεις για την εφαρμογή της διαδικασίας οριοθέτησης».

Η Ειδική Γραμματεία Υδάτων ως αρμόδια Υπηρεσία για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα ύδατα (2000/60/ΕΚ) και της Οδηγίας για τις Πλημμύρες (2007/60/ΕΚ) με το συντονισμό όλων

των αρμόδιων για την προστασία των υδάτων της χώρας Υπηρεσιών και τη κατάρτιση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου (ΠΔ 132/2017) έχει δεχτεί μετά την έκδοση του ν.4258/2014 σειρά ερωτημάτων για θέματα που αφορούν στην προστασία τη διαχείριση και την αποκατάσταση των υδατορεμάτων. Τα κυριότερα από αυτά επικεντρώνονται στην έννοια και τον ορισμό του υδατορέματος σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και πώς αυτό πρέπει να προστατεύεται.

Επισημαίνεται ότι ερωτήματα που άπτονται θεμάτων σχετικών με την έκδοση οικοδομικών αδειών πλησίον υδατορεμάτων, νομιμοποίησης αυθαιρέτων κτισμάτων πλησίον υδατορεμάτων, κτηριοδομικού κανονισμού, ιδιοκτησιακού καθεστώτος κλπ, δεν αποτελούν αρμοδιότητα της ΕΓΥ εφόσον αφορούν σε έργα και δραστηριότητες που δεν επηρεάζουν το υδατόρεμα και δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του ν.4258/2014 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΟΣ

Σύμφωνα με τον ν.4258/2014 άρθρο 1, Ορισμοί,: «Υδατορέματα ή υδατορεύματα ή ρέματα (μη πλεύσιμοι ποταμοί, χείμαρροι, ρέματα και ρυάκια): οι φυσικές ή διευθετημένες διαμορφώσεις της επιφάνειας του εδάφους που είναι κύριοι αποδέκτες των υδάτων της επιφανειακής απορροής και διασφαλίζουν τη διόδυσή τους προς άλλους υδάτινους αποδέκτες σε χαμηλότερες στάθμες. Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται τα εγγειοβελτιωτικά έργα, όπως αρδευτικές και αποστραγγιστικές τάφροι.»

Επομένως, κατά τα ως άνω οριζόμενα, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται: οι ποταμοί στο σύνολο της έκτασής τους, καθώς και οι παραπόταμοι των ποταμών αυτών, τα ρέματα, τα ρυάκια, οι χείμαρροι, καθώς και οι τεχνητοί κλάδοι των ποταμών και ρεμάτων εάν αυτοί αποτελούν μέρος του φυσικού υδρογραφικού δικτύου και δεν αποτελούν εγγειοβελτιωτικό έργο ως μέρος αρδευτικού δικτύου (π.χ. αρδευτικές διώρυγες, αποστραγγιστικές τάφροι).

Στην έννοια του υδατορέματος δεν περιλαμβάνονται οι πλεύσιμοι ποταμοί για την οριοθέτηση των οποίων εφαρμόζεται ο ν.2971/2001 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.. Τόσο ο ν.4258/2014 όσο και ο ν.2971/2001 αναφέρονται σε «πλεύσιμους ποταμούς», πλην όμως, επειδή ένας ποταμός δεν δύναται να είναι πλεύσιμος καθ' όλο το μήκος του (πηγές έως και εκβολές), είναι αυτονόητο ότι και οι δύο νόμοι αναφέρονται ουσιαστικά σε πλεύσιμα τμήματα ποταμών. Επισημαίνεται ότι τόσο ο ν.4258/2014 όσο και ο ν.2971/2001 δεν παρέχουν ορισμό, ή καθορίζουν αναγνωριστικά στοιχεία της «πλευσιμότητας» ούτε περιγράφονται σε αυτούς συγκεκριμένα τμήματα ποταμών ως πλεύσιμα.

Ο ν.4258/2014 δεν διαφοροποιεί τα υδατορέματα σε συνεχούς ή διαλείπουσας ροής, καθώς ουσιαστικά η πρόβλεψη του νομοθέτη για την εφαρμογή του νόμου συμπεριλαμβάνει όλους τους κλάδους του υδρογραφικού δικτύου. Συνεπώς, στην έννοια του υδατορέματος περιλαμβάνονται και εκείνα τα ρέματα, χείμαρροι ή ρυάκια στα οποία το νερό δεν ρέει συνεχώς.

Σύμφωνα με τη ΚΥΑ 140055/2017, άρθρο 7, «Σε περίπτωση αμφιβολίας περί του χαρακτήρα τμήματος του υδρογραφικού δικτύου ως υδατορέματος, καθώς και για τα χαρακτηριστικά αυτού, αποφαινεται σχετικώς η αρμόδια Δ/ση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης». Στην περίπτωση που το ερώτημα αναφέρεται στη πλευσιμότητα ή μη ποταμού/τμήματος ποταμού, δεδομένου ότι αρμοδιότητα για την εφαρμογή του ν.2971/2001 έχουν τα κατά τόπους

Αυτοτελή Γραφεία Δημόσιας Περιουσίας (Κτηματικές Υπηρεσίες), κρίνεται ότι θα πρέπει να ερωτώνται και οι εν λόγω υπηρεσίες.

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Η πλειονότητα των υδατορεμάτων της χώρας απεικονίζεται στους χάρτες της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού 1:5000, είτε σε άλλα επίσημα διαγράμματα, όπως χάρτες ΙΓΜΕ, ρυμοτομικά σχέδια, δασικοί χάρτες, χάρτες αναδασμού, διανομές του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κλπ. Στα επιφανειακά υδατικά συστήματα των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), καταγράφονται τα κυριότερα υδατορέματα της χώρας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι τα μικρότερα υδατορέματα που δεν καταγράφονται / αποτυπώνονται σε χάρτες αποτελούν υποσύνολο/μέρος των Λεκανών ή υπολεκανών Απορροής Ποταμών (ΛΑΠ), κατά την έννοια της παρ. 2γ του άρθρου 2 του ν.3199/2003 και προστατεύονται.

Σε περίπτωση που ένα υδατόρεμα παρότι σημειώνεται σε επίσημα διαγράμματα, δεν εντοπίζεται στο πεδίο, θα πρέπει να αναζητηθεί το αίτιο από την Υπηρεσία που διενεργεί τον σχετικό έλεγχο (π.χ. έχει εκτραπεί, μαζωθεί, αντικατασταθεί από αγωγό όμβριων, κλπ.). Παράλληλα η Υπηρεσία που διενεργεί τον έλεγχο θα πρέπει να ενημερώσει τις λοιπές αρμόδιες, κατά περίπτωση, Υπηρεσίες (τεχνικές, περιβαλλοντικές, πολεοδομικές κλπ) ώστε:

- α) Εάν δεν έχει διευθετηθεί η απορροή των υδάτων του υδατορέματος αλλά αυτό λειτουργεί συνολικά ή εν μέρει, να προωθηθεί η οριοθέτησή του σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4258/2014 και η αποκατάστασή του.
- β) Εάν έχει διευθετηθεί η απορροή των υδάτων του υδατορέματος με έργα που έχουν κατασκευαστεί στην ίδια ή άλλη θέση, να εξεταστεί εάν με τα έργα αυτά εξασφαλίζεται, η ομαλή απορροή των πλημμυρικών νερών (επάρκεια αγωγών). Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι με τα έργα, που έχουν κατασκευασθεί δεν εξασφαλίζεται η ομαλή απορροή, θα πρέπει να μελετάται και να προτείνεται η κατασκευή των απαραίτητων έργων ή η αποκατάσταση του υδατορέματος στην αρχική του μορφή. Για την επάρκεια των αγωγών, θα πρέπει να λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, οι Χάρτες Επικινδυνότητας και οι Χάρτες Κινδύνων Πλημμύρας της περιοχής στην οποία υπάγεται το υδατόρεμα. Για κάθε έργο ή δραστηριότητα πλησίον αγωγού (π.χ. έκδοση οικοδομικής άδειας) θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να μην παραβλάπτεται ο αγωγός και ο χώρος πάνω από τον αγωγό να παραμένει ανοιχτός ώστε να διευκολύνεται η συντήρηση του προς αποφυγή πλημμυρικού κινδύνου.

Για τα υδατορέματα που δεν λειτουργούν συνολικά είτε έχουν αντικατασταθεί από αγωγό είτε όχι, δεν υπάρχει θεσμοθετημένη σχετική διαδικασία αποχαρακτηρισμού, ενώ δύναται μελλοντικά να αποφασιστεί η αποκατάστασή τους για υδραυλικούς ή και περιβαλλοντικούς λόγους.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Τα υδατορέματα σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 24) πρέπει να προστατεύονται ως στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος προκειμένου να διατηρηθούν στη φυσική τους κατάσταση και να διασφαλίζεται η επιτελούμενη από αυτά λειτουργία της απορροής των υδάτων. Αλλά και η Οδηγία Πλαίσιο για τα ύδατα 2000/60/ΕΚ θέτει ρητά ως στόχο τη καλή ποιοτική και ποσοτική κατάσταση όλων των επιφανειών σωμάτων με την εκπόνηση ανά λεκάνη απορροής ποταμού (ΛΑΠ) ειδικών σχεδίων διαχείρισης. Οι βασικές αρχές της Οδηγίας επεκτείνονται σε όλα τα υδατορέματα ακόμα και στα «μικρά» αφού αυτά συμβάλουν σε μεγαλύτερα αποτελώντας έτσι μέρος της κάθε ΛΑΠ. Στο πλαίσιο των ανωτέρω αρχών εντάσσεται και η προστασία και η βιώσιμη διαχείριση των υδατορεμάτων καθώς, σύμφωνα με το άρθρο 2 (παρ.13 και 14) της οδηγίας, στην λεκάνη και την υπολεκάνη απορροή ποταμού «...συγκεντρώνεται το σύνολο της

απορροής μέσω διαδοχικών ρεμάτων....» Τα υδατορέματα αποτελούν υποσύνολο/μέρος των Λεκανών ή υπολεκανών Απορροής Ποταμών (ΛΑΠ), κατά την έννοια της παρ. 2γ του άρθρου 2 του ν.3199/2003.

ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Η οριοθέτηση των υδατορεμάτων αποτελεί πρωτίστως μέτρο προστασίας τους και για το λόγο αυτό εάν, σύμφωνα με τον ν.4258/2014 κατά την οριοθέτηση προτείνονται έργα/επεμβάσεις σε υδατορέματα θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

- Για την αδειοδότηση των προτεινόμενων έργων θα πρέπει να εξετάζονται εναλλακτικές τεχνικές λύσεις με ενέργειες και επεμβάσεις, φιλικές στο περιβάλλον και το οικοσύστημα εφόσον τα υδατορέματα φιλοξενούν πολλά και διάφορα είδη χλωρίδας και πανίδας.
- Να λαμβάνονται υπόψη τα υφιστάμενα ή/και τα προγραμματιζόμενα από τις δασικές υπηρεσίες έργα στην ορεινή κοίτη (έργα ορεινής υδρονομίας, καθορισμός ορίων ορεινής και πεδινής κοίτης κατ' εφαρμογή των άρθρ.1 & 6 παρ. 5α & 5β του Ν.Δ. 3881/1958) και να διασφαλίζεται η επάρκεια του αποδέκτη στα κατάντη.
- Να εξετάζεται πρωτίστως εάν η αποκατάσταση, του υδατορέματος (π.χ. με διάνοιξη, επαναφορά στην παλαιά του κοίτη, καθαίρεση αυθαίρετων κατασκευών ή και μετεγκατάσταση νόμιμων κατασκευών κλπ) μπορεί να συμβάλλει στην αντυπλημμυρική προστασία της περιοχής αντί της διευθέτησης/εκτροπής του.
- Εάν τελικώς προταθούν έργα διευθέτησης/εκτροπής, να τεκμηριώνεται πλήρως ότι τα έργα αυτά θα συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών.

ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΜΙΚΡΩΝ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Στο νόμο ν.4258/2014 κατηγοριοποιούνται τα υδατορέματα με την εισαγωγή για πρώτη φορά του όρου «μικρά υδατορέματα» και τον καθορισμό των τεχνικών χαρακτηριστικών τους. Σκοπός της διάκρισης αυτής είναι η απλούστευση των διαδικασιών έγκρισης επεμβάσεων μικρής κλίμακας σε «μικρά υδατορέματα» και η δυνατότητα να αποφεύγεται η σύνταξη φακέλου οριοθέτησης σε ήσσονος σημασίας μικρά υδατορέματα εφόσον για αυτά, κατά κανόνα, δεν απαιτείται οριοθέτηση.

Σύμφωνα όμως με το άρθρο 4 παρ.2 του ίδιου νόμου, κατ' εξαίρεση και εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι προστασίας αυτών, είναι δυνατή η οριοθέτησή των μικρών υδατορεμάτων με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 7 της ΚΥΑ 140055/2017, «Για το εάν συντρέχουν οι ειδικοί αυτοί λόγοι συνεκτιμώνται, μεταξύ άλλων, οι επιδράσεις/επιπτώσεις που μπορεί να έχει η προτεινόμενη δραστηριότητα που θα λάβει χώρα πλησίον ή/και επί του υδατορέματος και η οποία ενδεχομένως να συντελέσει στην αλλοίωση της φυσικής του κατάστασης και λειτουργίας.»

Από τα ανωτέρω είναι φανερό ότι, παρότι «μικρό» ένα υδατόρεμα μπορεί να μην είναι ήσσονος σημασίας από περιβαλλοντική και υδραυλική άποψη. Για το εάν συντρέχουν οι ειδικοί λόγοι για την κατ' εξαίρεση οριοθέτησή του, θα πρέπει να εξετάζονται οι επιδράσεις/επιπτώσεις που μπορεί να έχει η προτεινόμενη κάθε φορά δραστηριότητα που θα λάβει χώρα πλησίον ή/και επί του υδατορέματος. Επομένως, η απόφαση του Συντονιστή για την οριοθέτηση η μη ενός μικρού υδατορέματος δεν μπορεί να έχει γενικό χαρακτήρα αλλά αφορά σε συγκεκριμένο έργο/δραστηριότητα και επανεξετάζεται εφόσον ένα άλλο έργο/δραστηριότητα μπορεί να έχει διαφορετικές επιπτώσεις στο μικρό υδατόρεμα.

ΕΚ' ΝΕΟΥ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 «Τα υδατορέματα των οποίων οι

οριογραμμές έχουν καθορισθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 880/1979 (Α' 58) και του άρθρου 5 του Ν. 3010/2002 (Α' 91), εφόσον έχει επέλθει σημαντική μεταβολή των πραγματικών υδραυλικών, περιβαλλοντικών και πολεοδομικών δεδομένων βάσει των οποίων έγινε η αρχική οριοθέτηση, μπορεί να οριοθετούνται εκ νέου, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. Για την κίνηση της διαδικασίας της εκ νέου οριοθέτησης απαιτείται, στην περίπτωση αυτή, απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της οικείας Διεύθυνσης Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ....»

Επομένως, προκειμένου να εξεταστεί αίτημα εκ νέου οριοθέτησης υδατορέματος, θα πρέπει συσσωρευτικά να πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις. Δηλαδή σημαντική μεταβολή και των υδραυλικών και των περιβαλλοντικών και των πολεοδομικών δεδομένων όπως αυτές βεβαιώνονται από τις αρμόδιες, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, Υπηρεσίες (π.χ. Τεχνικές Υπηρεσίες, Υπηρεσίες Περιβάλλοντος, Πολεοδομικές Υπηρεσίες). Για το λόγο αυτό οι Δ/νσεις Υδάτων, ως αρμόδιες για την εισήγηση στον Συντονιστή της Αποκ. Διοίκησης Υπηρεσίες, θα πρέπει να ζητούν τις σχετικές βεβαιώσεις.

Οριοθετήσεις οι οποίες δεν έχουν δημοσιευτεί σε ΦΕΚ, δεν ισχύουν. Οι περιπτώσεις αυτές δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4258/2014 και η διαδικασία οριοθέτησης θα πρέπει να επαναληφθεί ακολουθώντας την ισχύουσα νομοθεσία (ν.4258/2014 και ΚΥΑ 140055/2017).

ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ/ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με τον ν.4258/2014 άρθρο 1, Ορισμοί, Διευθέτηση υδατορέματος αποτελεί «η επέμβαση στο υδατόρεμα, με την εκτέλεση των αναγκαίων έργων με σκοπό τη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών. Στα έργα αυτά περιλαμβάνεται και η εκτροπή του υδατορέματος, καθώς και η υποκατάστασή του με κλειστό ή ανοιχτό τεχνικό έργο στην ίδια ή διαφορετική θέση.»

Επομένως, όταν κατά την οριοθέτηση ενός υδατορέματος προτείνονται έργα διευθέτησης/εκτροπής του, θα πρέπει στη πρόταση οριοθέτησης να τεκμηριώνεται πλήρως από τον μελετητή ότι τα έργα αυτά θα συντελέσουν στη βελτίωση των συνθηκών ροής, τη μείωση των κινδύνων από πλημμύρες και τον έλεγχο των διαβρώσεων και των αποθέσεων φερτών υλικών. Επισημαίνεται ότι, οι έννοιες «Κίνδυνος πλημμύρας» και «Επικινδυνότητα Πλημμύρας» ορίζονται στο άρθρο 2 της υπ. Αριθ. 28153/1409/2010 ΚΥΑ που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με την οδηγία 2007/60/ΕΕ.

ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 224 του ν.4555/2018 (Κλεισθένης), ο καθαρισμός των υδατορέματων είναι αρμοδιότητα των Περιφερειών. Καθαρισμοί που λαμβάνουν χώρα για την περιοδική συντήρηση έργων σε υδατορέματα (όπως αντυπλημμυρικά, υδροηλεκτρικά κλπ) μπορεί να διενεργείται και από ιδιώτες σύμφωνα με τους όρους της περιβαλλοντικής άδειας. Ο καθαρισμός συνίσταται στην απομάκρυνση, κυρίως από τον πυθμένα, τα πρηνή και τις όχθες των υδατορεμάτων, απορριμμάτων, βλάστησης και φερτών υλών τα οποία παρεμποδίζουν την ομαλή απορροή των υδάτων. Για τον καθαρισμό δεν απαιτείται να έχει προηγηθεί οριοθέτηση του υδατορέματος.

Η έννοια «καθαρισμός – άρση προσχώσεων» κατά το άρθρο 4 του ν.4258/2014, σχετίζεται έμμεσα με τον σκοπό εκτέλεσης των έργων διευθέτησης και αντυπλημμυρικής προστασίας,

καθώς αμφότερες επιτελούμενες εργασίες επιδιώκουν την άρση ή/και μείωση του πλημμυρικού κινδύνου και συνακόλουθα την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων στο φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Ωστόσο, ο «καθαρισμός – άρση προσχώσεων» αποτελεί στην ουσία εργασία συντήρησης σε υδατορέματα (χωρίς ουσιαστική αλλοίωση της φυσικής διαμόρφωσής τους) και δεν φέρει την ίδια «τεχνική» υπόσταση ενός έργου διευθέτησης/αντιπλημμυρικής προστασίας. Εξάλλου, επισημαίνεται ότι οι εργασίες καθαρισμού υδατορέματος εξαιρούνται από τη διαδικασία της οριοθέτησης, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4 του ν.4258/2014, σε αντίθεση με τα έργα διευθέτησης και αντιπλημμυρικής προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3, 5 & 7 του ίδιου νόμου, τα οποία μάλιστα απαιτούν και περιβαλλοντική αδειοδότηση.

Προκειμένου για τη προστασία του οικοσυστήματος, τα έργα καθαρισμού σε υδατορέματα συνίσταται, ειδικά σε προστατευόμενες περιοχές (π.χ. NATURA) να εκτελούνται χειρονακτικά ή με ελαφριά μηχανήματα. Σε περιοχές που κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνση δασικής βλάστησης, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης δασικής νομοθεσίας. Εφόσον από τον καθαρισμό προκύπτει αμμοχάλικο, θα πρέπει αυτό να διαχειρίζεται και να διατίθεται σύμφωνα με την ισχύουσα σχετική νομοθεσία.

ΥΔΑΤΟΡΕΜΑΤΑ: ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Σε κάθε Υδατικό Διαμέρισμα οι αρμόδιες για το ΥΔ Διευθύνσεις Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους σύμφωνα με την παράγραφο 5 (περιπ. η) του άρθρου 5 του ν.3199/2003, όπως ισχύει, ασκούν το συντονισμό όλων των υπόλοιπων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων και των αρμόδιων υπηρεσιών της τοπικής αυτοδιοίκησης Α' και Β' βαθμού κάθε Υδατικού Διαμερίσματος, όπως ορίζονται από την εκάστοτε σχετική εθνική νομοθεσία, για τα ζητήματα που αφορούν στην προστασία και τη διαχείριση των υδατορεμάτων.

Η ΕΓΥ, ως αρμόδια κεντρική θεματική αρχή χάραξης πολιτικής επί των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων, αξιολογεί την πορεία εφαρμογής του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τα υδατορέματα επιδιώκοντας την επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν/αναδύονται κατά την πορεία εφαρμογής του και επιμελείται της βελτίωσης/επικαιροποίησης των υφιστάμενων νομοθετικών πράξεων, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα σύγχυσης/κακοδιοίκησης. Την τρέχουσα περίοδο, η ΕΓΥ επεξεργάζεται την κατάρτιση σχετικού θεσμικού πλαισίου για την προστασία, οριοθέτηση και ανασύσταση-αποκατάσταση υδατορεμάτων, με τον καθορισμό κανόνων, συντονισμένων μέτρων και διαδικασιών που στοχεύουν στην οριοθέτηση των υδατορεμάτων με κριτήριο το χαρακτήρα τους ως υδρολογικών στοιχείων και ως οικοσυστημάτων, στο πλαίσιο της αειφορικής διαχείρισης των υδάτων καθώς και στην αποτροπή πλημμυρών.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΓΚΙΝΗ